

صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش‌های سیاسی

**به مناسبت ۱۶ مرداد
سالروز تشکیل جهاد دانشگاهی**

نگاهی به ۴۱ سال دستاورد و افتخارات جهاد دانشگاهی

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش‌های زیر قابل دسترس است:

– وب سایت خبرگزاری صداوسیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

پژوهشگر: مریم بیگ پور

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۲	* نکات برجسته
۲	* مقدمه
۳	* تاریخچه و ضرورت تاسیس جهاد دانشگاهی
۳	* اهداف تشکیل جهاد دانشگاهی
۴	* پژوهشگاه و پژوهشکده های جهاد دانشگاهی
۵	* برخی از دستاوردهای چشمگیر جهاد دانشگاهی در حوزه ی محصولات فناورانه
۵	* موفقیت های جهاد دانشگاهی در عرصه پزشکی
۶	* موفقیت های جهاد دانشگاهی در عرصه فنی و مهندسی
۹	* برخی پژوهش های جهاد دانشگاهی در عرصه علوم انسانی
۹	* موفقیت های جهاد دانشگاهی در عرصه کشاورزی

بسمه تعالی

جهاد دانشگاهی فقط یک نهاد نیست، بلکه یک فرهنگ است، یک سمت گیری و حرکت است. هر چه بتوانیم ما این فرهنگ را در جامعه گسترش دهیم و آن را پایدار و استوار کنیم، کشور را به سمت سربلندی و عزت و استقلال حقیقی بیشتر پیش برده‌ایم.¹ (بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار جمعی از مسئولان جهاد دانشگاهی)

* نکات برجسته

- ایجاد و راه‌اندازی پژوهشکده‌ها و پارک‌های علمی در کشور و تربیت پژوهشگران توانمند و با انگیزه
- تبدیل شدن به مرکزی برای نمایه آثار و تولیدات علمی به خصوص با راه‌اندازی پایگاه SID
- افزایش درصد موفقیت روش های کمک باروری در ایران همسو با مراکز پیشرفته بین المللی
- مداوای زخم های مزمن با کمک دانش ایرانی
- افتتاح کارخانه تولید سلول های بنیادی انسانی
- دستیابی به دانش تولید جنین مرغوب دام با جنسیت دلخواه
- توسعه محصولات پیشرفته پزشکی رویان
- طراحی و تولید محصولات قابل کاربرد در سرطان
- تصفیه آب شور میادین نفتی
- ساخت فرستنده های رادیویی پر قدرت
- تولید یو پی اس های پر قدرت صنعتی
- ساخت واگن مولد برق
- ساخت دکل های حفاری خشکی
- ایجاد سامانه ارتباطات هوشمند خودرویی
- حل بحران کم آبی در مناطق روستایی
- هرباریوم دیجیتال میراثی منطقه ای با اهمیت جهانی
- موفقیت های جهاد دانشگاهی در زمینه پیشگیری و درمان کرونا

* مقدمه

جهاد دانشگاهی مولود انقلاب اسلامی است و نهادی دانش بنیان و فرهنگ مدار است که همواره تلاش کرده با تکیه بر نیروهای جوان متخصص و در راستای رهنمودهای مقام معظم رهبری، جهادگونه در عرصه های مختلف علم و فرهنگ در ارتباط تنگاتنگ با دانشگاه ها و مراکز علمی دیگر مسیر تبدیل علم به ثروت را بپیماید و در جهت کمک به استقلال و خودکفایی ایران گام بردارد. اقدامات و عملکرد جهاد دانشگاهی در راستای بومی سازی و تلاش برای اتکا به تولیدات داخلی

1. بیانات در دیدار جمعی از مسئولان جهاد دانشگاهی، پایگاه اطلاع رسانی رهبر انقلاب، ۸۳/۴/۱

به خصوص در زمانی که تحریم‌های ظالمانه، کشور ایران را نشانه گرفته، از اهمیت بسزایی برخوردار است. شکی نیست که جهاد دانشگاهی نیز مانند بسیاری از نهادهای برآمده از انقلاب با آرمان‌ها و اهداف بلندی تشکیل شد و یکی از نهادهایی شد که کوشید فرهنگ جهادی را به عرصه علم و دانشگاه وارد کند. ۴۱ سال است که جهاد دانشگاهی همواره با رصد نیازهای روز جامعه تلاش کرده است تا با نگاهی دانش‌بنیان و استفاده از ظرفیت‌های علمی خود، پاسخگوی نیازهای زیرساختی جامعه در ابعاد مختلف، فرهنگی، علمی و پژوهشی باشد. می‌توان گفت موفقیت‌های جهاد دانشگاهی که عملاً نهادی عمومی و غیر دولتی اما متصل به دانشگاه هاست در حوزه پژوهش به خصوص در دوران دفاع مقدس و سال‌های اخیر که کشور گریبان‌گیر تحریم‌های اقتصادی است بیشتر نمود و بروز داشته و دارد. دستاوردهای این نهاد برآمده از انقلاب، در عرصه‌های علمی و تحقیقاتی، فرصتی را برای جهاد دانشگاهی فراهم می‌آورد که با تکیه بر تجارب و سوابق خود، جهش علمی کشور را بیشتر کند. جهاد دانشگاهی خودباوری در جوانان را نهادینه و به همگان ثابت کرده است فتح قله‌های جهانی کاری ناممکن نیست، نمونه بارز این ادعا پژوهشگاه رویان و افتخارآفرینی آن در سطح جهان است.

***تاریخچه و ضرورت تاسیس جهاد دانشگاهی**

تعطیلی کوتاه مدت دانشگاه‌ها در ابتدای پیروزی انقلاب، فرصتی فراهم آورد تا روند بازنگری در امور آموزش عالی و رهایی دستگاه‌های علمی از وابستگی به بیگانگان آغاز شود. همین مسئله موجب شد حضرت امام خمینی (قدس سره) در تاریخ ۲۳/۳/۵۹ دستور تشکیل ستاد انقلاب فرهنگی را صادر کند. بر اساس این دستور، ستاد انقلاب فرهنگی، جهاد دانشگاهی را در تاریخ ۱۶/۵/۵۹ به عنوان یک نهاد انقلابی و برخاسته از انقلاب فرهنگی تاسیس کرد. در سال ۶۹ شورای عالی انقلاب فرهنگی با توجه به شرایط جدید دانشگاه‌ها مصوبه‌ای را به تصویب رساند که در آن جهاد دانشگاهی به عنوان پلی میان دانشگاه و بخش صنعتی - خدماتی کشور معرفی و دو وظیفه عمده یعنی انجام تحقیقات علمی و فعالیت‌های فرهنگی به عهده این نهاد گذاشته شد. در این راستا جهاد دانشگاهی فعالیت‌های آموزشی خود را با تأسیس مؤسسه آموزش عالی جهاد دانشگاهی در سال ۱۳۷۲ آغاز کرد و امروزه در سراسر کشور با دو دانشگاه "علم و فرهنگ" و "علم و هنر" در تهران و یزد و همچنین شش مؤسسه آموزش عالی در "کاشمر"، "همدان"، "رشت"، "خوزستان"، "کرمانشاه"، "اصفهان" و همچنین ۴۷ مرکز آموزش عالی علمی- کاربردی در چهار مقطع کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری این فعالیت را ادامه می‌دهد.^۱

***اهداف تشکیل جهاد دانشگاهی**

در واقع هدف جهاد دانشگاهی الگوسازی و ایجاد باور در مسئولان است که می‌توانیم جامعه‌ای پیشرفته ذیل باورهایمان با اقتدار دفاعی، اقتصادی و دانش بنیان متکی بر عدالت و اخلاق اسلامی داشته باشیم.^۲

تلطیف فضای فرهنگی، معنوی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور

تقویت و کمک به نهادینه شدن پژوهش و تحقیق و ارتقای علمی دانشگاه‌ها

تأثیرگذاری و تعدیل جریان‌ات سیاسی موجود در دانشگاه‌ها

پیوند مراکز صنعتی و پژوهشی با همدیگر

۱. مروری بر کارنامه سی و هشت سال فعالیت جهاد دانشگاهی، خبرگزاری صدا و سیما، ۹۷/۵/۱۶

۲. از تولید اولین کیت کرونا تا ساخت پیچیده‌ترین قسمت قطار ملی در جهاد دانشگاهی، خبرگزاری فارس، ۹۹/۱۲/۲۷

*پژوهشگاه و پژوهشکده های جهاد دانشگاهی^۱

پژوهشگاه ها

پژوهشکده ها

۱. پژوهشکده ها و پژوهشگاه های جهاد دانشگاهی، پایگاه اطلاع رسانی جهاد دانشگاهی، <http://acecr.ir>

*برخی از دستاوردهای چشمگیر جهاد دانشگاهی در حوزه محصولات فناورانه

دستاوردهای حوزه پژوهش و فناوری بسیار متنوع و در زمینه‌های مختلف فنی و مهندسی، پزشکی، علوم انسانی، کشاورزی و علوم پایه گسترده شده است. جهادگران جهاددانشگاهی در دوران دفاع مقدس با روحیه جهادی و تفکر خودکفایی، ده‌ها پروژه نظامی را در زمینه‌های مختلف طراحی، ساخت و تعمیر ادوات نظامی، اقدامات پدافندی، جنگ الکترونیک و... به انجام رساندند. از شاخص‌ترین این تحقیقات می‌توان به طرح سری و معجزه آسای رحمت (رمزگشایی بیسیم پیشرفته غنیمتی و طراحی و ساخت رمزکننده) به همت محققان جوان جهاددانشگاهی اشاره کرد. از دیگر افتخارات جهاددانشگاهی در حوزه پژوهش، دستیابی به فناوری‌های نوین در حوزه ژنتیک و سلول‌های بنیادین از جمله شبیه‌سازی است. در حال حاضر پژوهشگاه رویان جزو سرآمدان این حوزه در دنیا به حساب می‌آید.

موفقیت‌های جهاد دانشگاهی در عرصه تحقیقاتی و پژوهشی

ایجاد و راه‌اندازی موسسات و پژوهشکده‌ها و پارک‌های علمی در کشور و تربیت پژوهشگران توانمند و با انگیزه

بومی‌سازی بسیاری از تولیدات فنی و توسعه مرزهای دانش به خصوص در عرصه علوم پایه

فعال شدن در عرصه رسانه‌ای به خصوص با اداره خبرگزاری دانشجویان ایران ایسنا، خبرگزاری قرآنی ایکنا و نیز مرکز افکارسنجی ایسپا

ورود به عرصه آموزش دانشجو با تربیت هزاران دانشجو در دانشگاه‌ها و مجتمع‌های آموزش عالی و مراکز علمی کاربردی و به خصوص دانشگاه علم و فرهنگ

تبدیل شدن به مرکزی برای نمایه آثار و تولیدات علمی به خصوص با راه‌اندازی پایگاه SID

حضور فعال در نشر آثار علمی و انتشار کتب و مقالات به خصوص با فعالیت در خور توجه انتشارات جهاد دانشگاهی

جشنواره پایان‌نامه سال دانشجویی

* موفقیت‌های جهاد دانشگاهی در عرصه پزشکی

پژوهشگران پژوهشگاه رویان در سه محور «پزشکی تولید مثل»، «سلول‌های بنیادی» و «بیوتکنولوژی» فعالیت دارند. فعالیت پژوهشی محققان رویان در حوزه پزشکی تولید مثل به خدمات تخصصی منتهی می‌شود. پژوهشگران پژوهشکده سلول‌های بنیادی نیز در راستای تولید سلول‌های بنیادی و درمان بیماری‌های سخت و تکوین سلول‌ها در بافت‌های مختلف به فعالیت‌های پژوهشی می‌پردازند. تولید سلول‌های پرتوان القایی از جمله دستاوردهای مهمی است که پژوهشگران پژوهشگاه رویان به دانش تولید آن دست یافته‌اند. در آن مقطع زمانی ایران جزو شش کشوری محسوب می‌شد که توانسته بود به این تکنولوژی دست یابد. همچنین پژوهشگران پژوهشگاه رویان با استفاده از روش‌های کمک باروری، توانستند نرخ باروری را افزایش دهند. خوشبختانه اکنون درصد موفقیت روش‌های کمک‌باروری در کشورمان با مراکز بین‌المللی یکسان و در حدود ۴۰ درصد است. هم‌اکنون مراکز درمانی و تحقیقاتی جهاد خدمات درمانی را به شهروندان کشورهای همسایه نیز ارائه می‌کنند و مراکز پزشکی جهاد به ویژه مراکز درمان ناباروری محل رجوع بسیاری از مردم کشورهای همسایه برای درمان است.^۱ همچنین پژوهشگران مرکز ترمیم زخم جهاد دانشگاهی موفق به مداوای زخم‌های مزمن با استفاده از نوین‌ترین و موثرترین روش‌های درمانی و با کمک دانش بومی شدند. به کمک این روش، طول درمان بیماران مبتلا به زخم‌های مزمن دیابتی، زخم‌های وریدی و شریانی و نیز زخم‌بستر بسیار کاهش می‌یابد.^۲

۱. اقدامات جهاد دانشگاهی برای ورود به عرصه تجاری‌سازی، ایسنا، ۹۶/۵/۱۵

۲. درمان موثر زخم‌های مزمن در نخستین پژوهشکده فناوریهای زخم و ترمیم بافت جهاد دانشگاهی، پایگاه اطلاع‌رسانی جهاد دانشگاهی،

برخی دستاوردهای جهاد دانشگاهی در عرصه علوم پزشکی^۱

- افتتاح کارخانه تولید سلول‌های بنیادی انسانی
- دستیابی به دانش تولید سلول‌های زمینه‌ساز بیماری پارکینسون
- توسعه مرکز محصولات پیشرفته پزشکی رویان
- ساخت داروهای نانو در بهبود و درمان سرطان به روش فتودینامیک درمانی
- تولید اولین برند ایرانی لاروهای استریل در درمان زخم‌های مزمن
- طراحی و تولید محصولات قابل کاربرد در سرطان با استفاده از فناوری‌های نوین
- فریز جنین و درمان ناباروری

* موفقیت‌های جهاد دانشگاهی در عرصه فنی و مهندسی^۲

صادرات خدمات تخصصی و فنی و مهندسی از برنامه‌های توسعه جهاد دانشگاهی است و در برنامه ششم توسعه، صدور فناوری و توسعه همکاری‌های بین‌المللی از اهداف پنج ساله آینده در حوزه پژوهش و فناوری است. همکاری با کشورهای همسایه از اولویت‌ها است و تعامل علمی با کشورهای عراق، ترکیه، آذربایجان، ترکمنستان و ... از برنامه‌های توسعه همکاری‌های جهاد محسوب می‌شود.

معاونت سیاسی
صداوتیما

- طراحی و ساخت تاسیسات نمک‌زدایی نفت

نفت خام استخراج شده از میادین نفتی، همواره مقداری آب به همراه دارد. این آب حاوی املاح و نمک‌هایی است که موجب بروز مشکلات فراوانی در فرآیندهای پالایشی می‌شود. آب شور موجود در مخازن نفت، ضمن بالا رفتن هزینه حمل و نقل و خوردگی لوله‌ها و مخازن نفت، آلودگی‌های محیط زیستی فراوانی به همراه دارند. محققان پژوهشکده محیط زیست جهاد دانشگاهی با دستیابی به دانش فنی و راهبردی جداسازی نفت و آب شور از چاه‌های نفت به رفع این مشکل مهم برآمده‌اند.

- حل بحران کم‌آبی در مناطق روستایی با فناوری جدید

محققان جهاد دانشگاهی برای حل بحران کم‌آبی در مناطق روستایی موفق به تولید آب از هوا شدند. فناوری جدیدی است که در زمره ۱۰ تکنولوژی برتر استحصال آب از منابع نامتعارف قرار دارد؛ در این فناوری رطوبت هوا تحت فشار متراکم شده و طی فرایند خنک‌کنندگی به آب تبدیل می‌شود. استفاده از این فناوری به ویژه در مناطق گرمسیر و مرطوب برای تامین آب و خروج از بحران بی‌آبی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. قرار است این دستگاه در مناطق روستایی واقع در حاشیه دریا که اکنون با بحران کم‌آبی مواجه‌اند، استفاده شود.

- فرستنده‌های رادیویی پرقدرت و نسل جدید فرستنده‌های ۵ و ۱۰ کیلو وات

۱. اقدامات جهاد دانشگاهی برای ورود به عرصه تجاری‌سازی، ایسنا، ۹۶/۵/۱۵

۲. اقدامات جهاد دانشگاهی برای ورود به عرصه تجاری‌سازی، ایسنا، ۹۶/۵/۱۵

ایجاد پوشش رادیویی FM با قدرت
بالا برای محدوده ی شهری و مناطق مرزی و حساس
استفاده به عنوان فرستنده های با قابلیت اطمینان بالا و امکان قطعی بسیار کم

پژوهشگران جهاددانشگاهی واحد خواجه نصیر، به منظور ارسال امواج تلویزیون دیجیتال در بیش از پنج هزار روستا که در حال حاضر فاقد پوشش تلویزیون دیجیتال هستند، سامانه فرستنده ی تلویزیون دیجیتال محلی با هزینه ساخت و اجرای بسیار کمتر از راه حل های مشابه، را طراحی و ساختند.

- ساخت یو پی اس های پر قدرت صنعتی

یو پی اس های پر قدرت صنعتی، سیستم تأمین برق اضطراری بدون وقفه از طریق انرژی ذخیره شده باتری ها هستند که نوع صنعتی آن از ضریب اطمینان، کیفیت استاندارد و طول عمر بالایی برخوردار است:

- طراحی و تولید UPS ها با تکنولوژی روز دنیا و مطابق با استاندارد IEC جهت صنایع نفت، گاز، پتروشیمی و نیروگاهی

- جلوگیری از خروج مقدار قابل توجهی ارز از کشور

- سامانه پیشگیری از تشکیل رسوب در کف مخازن نفتی

با انتقال دانش فنی طراحی و ساخت دستگاه جت غوطه ور چرخان (SRJ) و انجام بهینه سازی های بسیار در طراحی داخلی این دستگاه، هم اکنون تولید آن در کشور با کیفیت بسیار بالاتر از نمونه خارجی انجام پذیر شده است.

- ساخت واگن مولد برق

واگن های قطار برای تامین روشنایی داخلی و بعضی مصارف دیگر نیازمند انرژی الکتریکی می باشند. یکی از روش های تامین انرژی الکتریکی مورد نیاز آن ها، استفاده از سیستمی در هر واگن است که مولد اصلی آن نوعی ژنراتور ویژه است که انرژی مکانیکی خود را از چرخ های واگن می گیرد.

- تولید پودر میکروبی تجزیه کننده آلودگی نفتی

در فرآیندهای اکتشاف، استخراج، حمل و نقل و پالایش نفت و گاز، مقادیر زیادی از پسماندهای آلوده تولید می گردد. پودر میکروبی تجزیه کننده آلودگی نفتی به منظور زیست پالایی آلاینده های هیدروکربنی نفتی در خاک و آب قابل استفاده است.

- تورهای سوپرنات قفس دریایی پرورش ماهی

پرورش ماهی در قفس یکی از روش های نوین آبی پروری در سطح دنیا است که بر اساس مطالعات بین المللی، منابع آب های کشور ظرفیت تولید سالانه هشت صد هزار تا یک میلیون تن ماهی در قفس را دارند. در حال حاضر جهاددانشگاهی اولین و تنها تولید کننده تورهای بدون گره سوپرنات در کشور است.

- دستیابی به توانایی طراحی و ساخت دکل های حفاری خشکی

-برخی دستاوردهای دیگر فنی و مهندسی

* برخی پژوهش های جهاد دانشگاهی در عرصه علوم انسانی^۱

* موفقیت‌های جهاد دانشگاهی در عرصه کشاورزی^۲

پژوهشگران پژوهشکده زیست فناوری پژوهشگاه رویان با بومی سازی فناوری های نوین تولید مثل، توانسته اند برای تقویت صنعت دامپروری گام های بزرگ و موثری بردارند و با شبیه سازی حیوانات و تولید جنین های حیوانی که ارزش ژنتیکی بالا، شیردهی و گوشت دهی زیاد دارند، کشور را از واردات دام بی‌نیاز کنند؛ فناوری که اکنون تعداد انگشت شماری از کشورها از جمله آمریکا، انگلستان، کانادا و چین توانسته اند به آن دست یابند. از دیگر دستاوردهای محققان در این پژوهشکده، تولید داروهای نوترکیب در شیر دام هاست. هرچند متأسفانه هنوز صنعت داروسازی ایران علاقه چندانی به تولید این داروهای نو ترکیب نشان نداده است. علاوه بر این در پژوهشگاه رویان از طریق آنتی بادی‌ها و با استفاده از روش‌های بیولوژیک داروهای تولید می‌شود که مصرف آنتی بیوتیک‌ها در دامپروری را بسیار محدود می‌کند.

هرباریوم دیجیتال میراثی منطقه ای با اهمیت جهانی^۳

پژوهشکده گیاهان دارویی جهاد دانشگاهی با هدف جمع آوری، شناسایی و ایجاد بانک داده‌ها اقدام به راه‌اندازی هرباریوم گیاهان دارویی کرده است. این هرباریوم که سامانه‌ای پویا برای شناسایی گونه‌های بومی و غیر بومی است، با مساحتی در حدود یک هزار متر مربع و گنجایشی با حدود ۱۰ هزار نمونه گیاهی از آغاز تشکیل این گروه پژوهشی فعالیت خود را آغاز کرده و به طور منسجم نیز از سال ۱۳۸۱ به گسترش این فعالیت‌ها ادامه داده است. در این هرباریوم هم اکنون بیش از دو هزار و پانصد گونه گیاهی وجود دارد که حدود ۴۰ تا ۵۰ مورد آن گیاه بومی کشور است.^۴

۱. پروژه‌های شاخص حوزه پژوهش و فناوری جهاد دانشگاهی طی ۴۰ ساله گذشته مرور شد، خبرگزاری دانشجو، ۹۹/۵/۶

۲. از تأمین نیازهای فوری در دفاع مقدس تا حرکت برای کاربردی کردن دانش و تبدیل آن به فناوری، معاونت پژوهش و فناوری جهاد دانشگاهی، ۹۸/۹/۲۶

۳. هرباریوم دیجیتال؛ میراثی منطقه‌ای با اهمیتی جهانی، خبرگزاری علم و فرهنگ، ۹۸/۵/۱۵

۴. نگاهی به دستاوردهای جهاد دانشگاهی، خبرگزاری علم و فرهنگ، ۹۸/۵/۴

برخی موفقیت های جهاد دانشگاهی در عرصه کشاورزی^۱

- تولید و تکثیر انبوه بز سانن به عنوان یک نژاد شیری برتر از طریق تکنولوژی شبیه سازی
- تأسیس بانک جنین منجمد با جنسیت دلخواه از گاوهای ممتاز
- تولید رنگ های گیاهی خوراکی
- بهینه سازی فرمولاسیون و تولید فرآورده های غذایی رژیمی و سلامتی بخشی
- استانداردسازی فرآورده های غذایی-رژیمی جدید به ویژه فرآورده های غلات و قنادی
- بهینه سازی فرمولاسیون و تولید مکمل های فیبری سلامتی زا و کاربرد آنها در فرآورده های غذایی فراسودمند
- مهندسی ژنتیک و کشت بافت گیاهی
- زیست بانک بزرگ ژن گیاهی
- پرورش و تولید نیمه صنعتی جلبک اسپرولینا
- تولید قارچ های خوراکی- دارویی
- مرکز خدمات تخصصی بیوتکنولوژی تولید مثل در حیوانات مزرعه ای
- پرورش ماهی در قفس
- تولید واکسن آبیان
- بازرسی فنی و کنترل کیفیت سامانه های آبیاری
- طراحی و اجرای سامانه های نوین آبیاری
- طراحی و پیاده سازی سامانه هوشمند مدیریت زنجیره ارزش محصولات کشاورزی
- طراحی و اجرای ۶۰ هزار مترمربع گلخانه های هوشمند تولید سبزیجات
- مطالعه، طراحی و پیاده سازی ساخت کارخانه های گیاهی برای توسعه کشت های عمودی
- تجهیز واحد گلخانه ای و پیاده سازی سیستم کنتری هوشمند^۲
- تولید ماهی های آزمایشگاهی حاوی بیماری ها از طریق دست کاری ژنتیکی

*فعالیت های جهاد دانشگاهی در زمینه پیشگیری و درمان کرونا

در آخرین روزهای اسفند ۱۳۹۸ هم زمان با آغاز همه گیری ویروس کرونا در کشورمان با تلاش پژوهشگران جهاد دانشگاهی در پژوهشکدهی سرطان معتمد، کیت تشخیص مولکولی کووید - ۱۹ با نام تجاری COVIMED با استفاده از فناوری های روزآمد، طراحی و تولید شد و به نوعی جهاد دانشگاهی به عنوان اولین تولید کننده کیت تشخیص کووید - ۱۹ لقب گرفت. در ادامه محققان موفق شد نسل های جدیدتری از کیت های تشخیص کرونا را با دقت بالاتر و مزیت های بیشتر در ۴ نمونه دیگر تولید کنند که چندین میلیون از این کیت تولیدی از طریق هیئت امنای ارزی وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی در سطح کشور توزیع شد.

در رابطه با سایر فعالیت ها و توانمندی های جهاد دانشگاهی در زمینه ی مقابله ی با کرونا می توان به تحقیقات پژوهشگاه رویان جهاد دانشگاهی در استفاده از سلول های مختلف بنیادی به ویژه سلول های مزانشیمی، به منظور درمان ضایعاتی که در اثر این ویروس در ریه به وجود آمده اشاره کرد. راه اندازی آزمایشگاه های پیشرفته تشخیص کرونا ویروس در پژوهشگاه ها

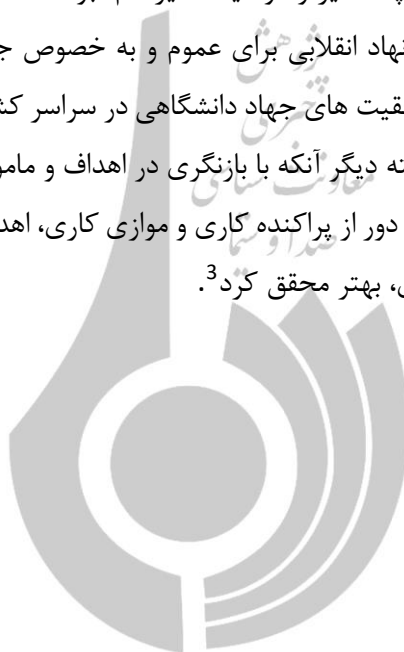
۱. از تامین نیازهای فوری در دفاع مقدس تا حرکت برای کاربردی کردن دانش و تبدیل آن به فناوری، معاونت پژوهش و فناوری جهاد دانشگاهی، ۹۸/۹/۲۶

۲. مروری بر دستاوردها و افتخارات جهاد دانشگاهی، پایگاه اطلاع رسانی جهاد دانشگاهی، ۹۸/۵/۱۶

و برخی از واحدهای استانی جهاددانشگاهی؛ تولید مواد ضدعفونی کننده و گان پزشکی برای بیمارستان‌ها، آن هم از اولین روزهای همه‌گیری این بیماری اقدامات دیگر جهاددانشگاهی در حوزه کروناسست¹.

* کلام آخر

جهاد دانشگاهی سهم مهمی از آموزش و پژوهش‌های نوآورانه کشور به ویژه در عرصه صنعت و فناوری را به خود اختصاص داده و موفقیت‌های بزرگ این نهاد بارها تحسین مسئولان نظام را در بر داشته است. جهاد دانشگاهی می‌تواند نقش مهم و پررنگی در عبور از موانع و دستیابی به دانش‌های پیشرفته در کشور ایفا کند. خودباوری و اتکا به نیروهای داخلی به ویژه در شرایط سخت تحریم‌های شدید، از اهمیت راهبردی برخوردار است که ماموریت‌های هم‌چون جهاد دانشگاهی را در بخش علمی و فناوری و آموزشی و پژوهشی و تربیت نخبگان دوجندان کرده است². با این حال می‌توان گفت این نهاد مهم انقلابی با نارسایی‌ها و مشکلاتی هم روبروست. نخست اینکه غلبه تحقیقات فنی و صنعتی و علوم پایه و پزشکی موجب عقب ماندگی مشهود در پرداختن به تحقیقات و پژوهش‌های علوم انسانی در این نهاد شده است. بنابر این حضور جهاد دانشگاهی در عرصه علوم انسانی چندان چشمگیر و موفقیت آمیز هم نبوده است. نکته درخور تامل دیگر ناشناخته بودن بسیاری از فعالیت‌ها و دستاوردهای این نهاد انقلابی برای عموم و به خصوص جامعه دانشگاهی است. در هر حال شکی نیست که با اطلاع‌رسانی دستاوردها و موفقیت‌های جهاد دانشگاهی در سراسر کشور، حاکم شدن گفتمان اقتصاد مقاومتی و دانش بنیان، بهتر محقق خواهد شد. نکته دیگر آنکه با بازنگری در اهداف و ماموریت‌ها و کارنامه این نهاد انقلابی، شاید بتوان با حفظ روحیه جهادی و فرهنگی به دور از پراکنده‌کاری و موازی‌کاری، اهداف انقلاب را در عرصه دانشگاه و پژوهش و تربیت نخبگان در عرصه علمی و فناوری، بهتر محقق کرد³.

1. از تولید اولین کیت کرونا تا ساخت پیچیده‌ترین قسمت قطار ملی در جهاددانشگاهی، خبرگزاری فارس، ۹۹/۱۲/۲۷

2. سهم مهم جهاد دانشگاهی در عرصه صنعت و فناوری کشور، ایسنا، ۱۴۰۰/۵/۱۱

3. مروری بر کارنامه سی و هشت سال فعالیت جهاد دانشگاهی، خبرگزاری صدا و سیما، ۹۷/۵/۱۶